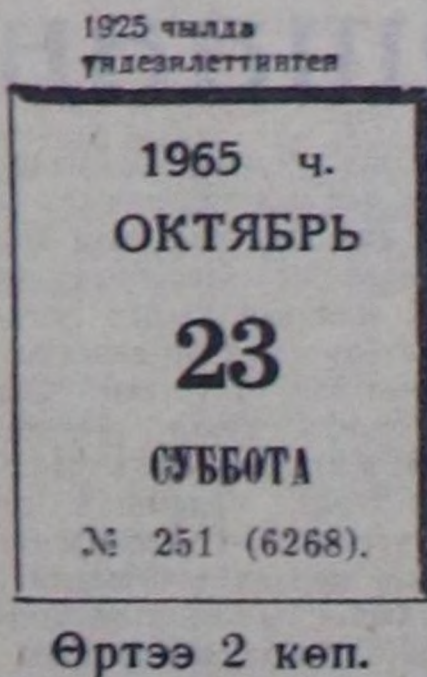

ЛЕНИННИН ТУРГУСКАНЫ, СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИН АЛДАРЛЫГ КОМУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫ ДЕЛГЕРЕЗИН!

БҮГҮ ЧУРТТАРЫНҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, КАТТЫЖЫҢАР!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди
Совединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

Совет Эвилелинин ажылчы чоннары!
СЭКП-ниң XXIII съездизинге алдар
болдурган социалистиг чарышты
калбаа-биле нептередиңер!

Октябрьның социалистиг Улуг революциязының 48 чыл оюнга СЭКП ТК-ның КЫЙГЫРЫЛАРЫ

1. Октябрьның социалистиг Улуг революциязының 48 чыл ою делгезин!
2. Ички төрөлгөтенниң төгүзүңге чаа үр-чаданы—капитализмниң буурап дүжөрүнүн болгаш коммунизмниң бадыт-маттынын тургустунарның үр-чадазын амыткан Улуг Октябрьга алдар!
3. Көзүңге дикти, улам-на тиилел турар революшчу өөрдиг—марксизм-ленинизм делгезин!
4. Совет Эвилелинин ажылчы чоннары! Бүгү күштү коммунизмниң материал-техниктиг базазын тургузарынча, СЭКП-ниң Программанын чыгарыңар!
5. Коммунисттик партияның ленинчи чыгына шугуму делгезин!
6. Совет Эвилелинин ажылчы чоннары! СЭКП-ниң XXIII съездизинге алдар болдурган социалистиг чарышты калбаа-биле нептередиңер!
7. Ажылчы агының болгаш бүгү ажылчы чоннарың дайынчы авангардызы—коммунисттик болгаш ажылчы агы-дуңма партиаларга чалбыштыгы байыр!
8. Бүгү делегейниң ажылчы агызы делгезин! Бүгү чурттарың пролетарийлери, каттыжыңар!
9. Марксизм-ленинизмге, пролетарий интернационализмге, Москва чөвүлел хуралдарының Декларациязынга болгаш Мәдгелелинге үндештирген делегейниң коммунисттик шим-чазышкының чыгыс эви болгаш сырый каттыжышкыны делгезин!
10. Социализм чурттарының улустары, национал-хосталгалыг демиселди чорууп турар улустар, бүгү делегейниң ажылчы чоннары! Имперализмге болгаш колониализмге уаур, национал хосталышкынын дээш, тайбын, демократия болгаш социализм дээш демиселге боттарыңарга күженишиңиздер!
11. Делегейниң улустары! Колониалдыг кулдангының чүдө-бужар системанын бүрүн болгаш азынча чадир узут-наар дээш, империализмден хамаарылганын бүгү хевирлеринге уаур, расачы аралалга уаур демисеңер!
12. Бүгү чурттарың улустары! Дайынчы империалисттик мыпышчыларынның чимченишиңиздерин сыйлап илередиңер! Чеспеленишиңиздин бүгү-ниги болгаш бүрүн дүжүр, ядролуг чепсенти хоругдары, чепселенишиңиздин эңдере бүдүрерин соксадыр дээш, бүгү делегейге тайбың дээш демиселди күштүдүңер!
13. Делегейниң улустары! Америк империализмниң Мурнуу Вьетнамда дайын интервенциязын болгаш Вьетнамның Демократтыг Республикасына уаур ооң агрессивч үлүгдиглерин соксадыр дээш, бүгү делегейге тайбың дээш демиселди күштүдүңер Мурнуу Вьетнамдан деп-доразан үндүрерин негээр!
14. Маадырлыг вьетнам улус-биле делегейниң эп-сетил каттыштырылганы калбарып, быжыгып турзун!
15. Делегейниң улустары! НАТО-нуң хей талалыг ядролуг күштүдүңер тургузарынын империалисттик планларыңга уаур, барын-герман дайынчырактарга ядролуг чепсенти бээр-инге уаур демисеңер!
16. Бүгү чурттарың улустары! Барын Германияның дайынчыраак болгаш милитаристик күштүдүңер кичишкычтырбызын, дайынчың нацист нем-бурууларын шыңгы шаажылаарын, герман тайбың көрөззин чарарын чедип алыңар!
17. Делегейниң ажылчы агызының болгаш бүгү ажылчы чоннарының кол чаалап алышыңың—делегейниң социалисттик системасы делгезин!
18. Социализмниң бүгү чурттарының улустарының сырый каттыжышкынын, ачы-дуңма найралы болгаш чыгыс эви быжыгып турзун!
19. Социализмниң тургузуу турар Кыдат Улус Республика-ның ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Империа-лизмге болгаш колониализмге уаур, социализм, тайбың болгаш национал хамаарышпас чорук дээш демиселге Совет Эвиле-линин болгаш Кыдаттың улуг улустарының сырый катты-жышкыны делгезин!
20. Социализмниң тургузуу турар Албанияның Улус Рес-публикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш албани улустарының арасында найрал болгаш кады амылдажылга быжыгып турзун!
21. Социализмниң тургузуу турар Болгарияның Улус Рес-публикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш болгар улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал болгаш кады амылдажылга делгезин!
22. Социализмниң тургузуу турар Венг Улус Республика-ның ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет бол-гаш венг улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал болгаш кады амылдажылга делгезин!
23. Социализмниң тургузуу турар Америк Агрессорларга уаур, бодунуң чуртун демократтыг эгелерге тайбың каттыштыра-ры дээш демисеңер турар Вьетнам Демократтыг Республикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш вьетнам улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал бол-гаш кады амылдажылга делгезин!
24. Социализмниң тургузуу турар Герман Демократтыг Рес-публикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет Эвилелинин болгаш ГДР-ниң улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал болгаш кады амылдажылга дел-гезин!
25. Герман Демократтыг Республика делгезин!
26. Социализмниң тургузуу, бодунуң чуртун демократтыг эгелерге тайбың каттыштыра-ры дээш демисеңер турар Нерей Улус-Демократтыг Республикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш нерей улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал болгаш кады амылдажылга дел-гезин!
27. Социализмниң тургузуу турар Кубаның маадырлыг улу-зунга ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш куба улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал болгаш кады амылда-жылга делгезин!
28. Куба Республика делгезин!
29. Социализмниң тургузуу турар Моол Арат Республика-ның ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет бол-гаш моол улустарының арасында мөңгө, бузубас найрал бол-гаш кады амылдажылга делгезин!
30. Социализмниң тургузуу турар Польша Улус Респу-бликасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш польша улустарының арасында мөңгө, бузубас най-рал болгаш кады амылдажылга делгезин!
31. Социализмниң тургузуу турар Румынияның Социалист

Республикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байы-ры! Совет болгаш румын улустарының арасында мөңгө, бузул-бас найрал болгаш кады амылдажылга делгезин!
32. Социализмниң тургузуу турар Чехословак Социалистг Республикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш чехословак улустарының арасында мөңгө, бузул-бас найрал болгаш кады амылдажылга делгезин!
33. Социализмниң тургузуу турар Югославияның Социали-стг Федеративтиг Республикасының ажылчы чоннарыңа ачы-дуңманың байыры! Совет болгаш югослав улустарының арасында мөңгө, бузулбас найрал болгаш кады амылдажыл-га делгезин!
34. Хамаарышпас, национал, демократтыг күрүмени тургу-зуу, бодунуң чуртунуң социалисттик хөгжүдөз дээш демисе-жил турар Каттышкан Арат Республикасының улустарың изиг байыр! Совет Эвилелинин болгаш Каттышкан Арат Республи-каның улустарының арасында найрал болгаш кады амыл-дажылга хөгжүп база быжыгып турзун!
35. Хамаарышпас, национал күрүмени тургузуу, бодунуң чуртунуң социал депшилгези дээш демисеңер турар Алжи-риниң маадырлыг улустарың изиг байыр! Совет Эвилелинин бол-гаш Улус Демократтыг Алжир Республикасының улустарының арасында найрал болгаш кады амылдажылга хөгжүп база быжыгып турзун!
36. Хамаарышпас, демократтыг күрүме дээш, бодунуң чуртунуң социал депшилгези дээш демисеңер турар Бирма-ның улустарының арасында найрал болгаш кады амыл-дажылга хөгжүп база быжыгып турзун!
37. Хамаарышпас, национал, демократтыг күрүмелерин тургузуу, боттарының чурттарының социал депшилгези дээш демисеңер турар Гананың, Гвинеяның, Конгоң (Бразза-виль) болгаш Малиниң улустарың изиг байыр! Совет Эви-лелинин улустары биле Гананың, Гвинеяның, Конгоң бол-гаш Малиниң улустарының арасында найрал болгаш кады амылдажылга хөгжүп база быжыгып турзун!
38. Улуг индонезия улуска изиг байыр! Совет Эвилелинин бол-гаш Индонезияның улустарының арасында найрал бол-гаш кады амылдажылга хөгжүп база быжыгып турзун!
39. Бодунуң төрөз чуртунуң демократтыг эгелерге катты-жары дээш, америк империализмниң чепсентиг интервенция-зынга болгаш улустуң дайынчы саттыкының өзү-чүрүмгө уаур маадырлыг демиселди чорууп турар Мурнуу Вьетнамның эрес-маадырлыг улустарың изиг байыр!
40. Америк шериглерин унаадыр дээш, бодунуң төрөз чуртунуң тайбың катат каттыжары дээш демисеңер турар Мурнуу Керейниң эрес-маадырлыг улустарың изиг байыр!
41. Тайбың болгаш боттарының чурттарының национал хамаарышпас чоруну быжыглаар дээш демисеңер турар Нам-божаның, Лаостун, Непалдың болгаш Цейлоннуң улустары-ңа изиг байыр!
42. Афган улуска изиг байыр! Совет Эвилели биле Афга-нистаның арасында найралчы, чаагай ножа-хөлбөз харыл-заалар быжыгып база хөгжүп турзун!
43. Колониализмниң бүрүн узуткаар дээш, боттарының ха-маарышпас чоруну быжыглаар болгаш социал депшилге дээш демисеңер турар арап чурттарының улустарыңа изиг байыр!
44. Бодунуң хосталгалы болгаш хамаарышпас чорун дээш, империализмге уаур маадырлыг демиселди чорууп турар Мурнуу Аранияның улустарыңа изиг байыр!
45. Боттарының хамаарышпас чоруну быжыглаар дээш, национал экономиказын болгаш културалын хөгжүдөр дээш, колониализмге болгаш империализмге уаур демисеңер турар африка күрүмелерин улустарыңа изиг байыр!
46. Бодунуң төрөз чуртунуң хосталгалы болгаш хамаары-шпас чорун дээш, иштин болгаш дааштын реакцияга уаур демиселди чорууп турар юго улуска изиг байыр!
47. Хосталга болгаш хамаарышпас чорун дээш, импери-ализмге болгаш расизмге уаур маадырлыг демиселди чорууп турар Алжир, Албания, Мозамбикти, Португал Гвинеянын, Мур-нуу Родизияның болгаш Мурнуу Африканың улустарыңа изиг байыр!
48. Боттарының чурттарының бүрүн хамаарышпас чорун дээш, империализмге уаур демисеңер турар Латин Америка-ның улустарыңа изиг байыр!
49. Бүгү делегейге быжыг тайбыңың эрге-ажыктарыңа Англияның, Американың, Каттышкан Штаттарының, Фран-цияның болгаш Совет Эвилелинин улустарының найралы болгаш кады амылдажылга хөгжүп база быжыгып турзун!
50. Совет Эвилелинин болгаш Австрияның улустарының арасында найрал болгаш кады амылдажылга делгезин!
51. Фин улуска изиг байыр! Совет Эвилелинин болгаш Финлянд Республикасының улустарының арасында найралчы, чаагай ножа-хөлбөз харылзаалар хөгжүп база быжыгып тур-зун!
52. Совет улус биле Данияның, Испанияның, Норвегия-ның, Швецияның, Бельгияның болгаш Голландияның улустары-ның арасында найралчы харылзаалар хөгжүп база бы-жыгып турзун!
53. Америк шериг баазаларга уаур, бодунуң чуртунуң бу-лун хамаарышпас чорун дээш демисеңер турар япон улус-ка изиг байыр! Совет Эвилелинин болгаш Японияның улус-

тарының арасында найралчы харылзаалар хөгжүп база бы-жыгып турзун!
54. Совет Эвилелинин тайбыңга ынакшылдыг ленинчи даштынчы политиказы делгезин!
55. Тиилелгелерниң алдары-биле бүгүтеттинген эрес-маа-дырлыг Совет Чепсентиг Күштер делгезин!
56. Совет дайынчылар! Армияның болгаш Флоттуң маадыр-лыг чачылдарын ыдынты-биле мадагалап база көвүдө-диңер, дайынчы болгаш политиктиг белеткелге, шеригниң сагылга-чурумун быжыглаарыңа чаа-чаа чедишкениңерни чедип алыңар. Сөрөмчилдеңер болуп, кандыг-даа агрессивну чылча шаварыңа көзүңге белең болуңар!
57. Совет социалисттик күрүмениң бузулбас үндөзүн — ажылчы агының болгаш колхозчу тараачынарың зиле-ли быжыгып база чечетелиңер турзун!
58. СССР-ниң улустарының бузулбас чыгыс эви болгаш ачы-дуңманың найралы мөңгөдө чурттап база чечетелиң турзун!
59. Күш-ажылды коммунисттик өзү-биле көөр дээш демисе-жил турар коллективтерге болгаш шалышчыларга алдар!
60. Бүдүрүлгениң бүгү мурнакчыларыңа болгаш чаарткыч-ларыңа алдар!
61. Совет Эвилелинин ажылчы чоннары! СЭКП ТК-ның сөмбөтү Плениумуң шимтилерин амыдыралга боттандыр-рар дээш, социалисттик үлөтүрүнүң улам ыңайгы нөдүрлүүш-күнү дээш демисеңер!
62. Улөтүрүнүң, туугунуң болгаш транспорттуң амылда-чылары! Никител бүдүрүлгениң болгаш капитал салыш-кынарың амыткыч бектиңер, кол бузурлуге фондларын улам долдуз-биле амыткыңар, чаа күчүлериң дүргөн шиң-гээп алыңар!
63. Улөтүрүнүң, туугунуң болгаш транспорттуң амылда-чылары! Технологу болгаш бүдүрүлгениң сагылга-чурумун быжыглаңар, бот-оруга-чарылгалыг болуп чоруту хөгжү-дүр, бүдүрүлгениң орулгалыг бектиңер!
64. Совет Эвилелинин ажылчы чоннары! Күш-ажылдык бүдүрүлгүлүүн бектиңер! Продукцияның шынарын экинжи-дөр болгаш бот-үндөз чигидер дээш демисеңер!
65. Улөтүрүнүң, туугунуң болгаш транспорттуң амылда-чылары! Специализацияны, комплексилг механизацияны болгаш автоматизацияны боттандырыңар, эртемниң, техника-ның чедишкениңерин болгаш мурнакчы дүржүлганы бүдү-рүлгеге нептередиңер!
66. Совет Эвилелинин ажылчы чоннары! Материалдыг кулралдарыңа болгаш күрүмениң хөрөңгелерин камгал-лап чарыдарын чедип алыңар! Ажыл-агының эвес, эр-тик-ноя болгаш төтөгелчиг чоруктар-биле демисеңер!
67. Совет металлургия болгаш дагылар! Рууда тывыжын, шойну, намын, прокатты, трубаларың, өңүг болгаш ховар металлдары бүдүрерин көвүдедиңер!
68. Совет энергетиктер, электростанцияларның болгаш электр четиликтерин туугунуңа болгаш монтажиктер! Энергетика хөгжүлгөзүңүз мурнап турар темпирлерин ханды-рыңар, энергосистемаларың уаадырың болгаш ажыглаары-ң өркө-үндөз чигидер!
69. Машина туугунуңуңуң болгаш прибор туугунуңуңуң амылдачылары! Техниктиг депшилге дээш, улус амыл-агы-нын эң чаа машиналар болгаш приборлар-биле хандыраы дээш демисеңер!
70. Нефть болгаш газ үлөтүрүнүң амылдачылары! Нефть болгаш газ тывыжын көвүдедиңер! Нефтилик болгаш газтыг чаа черлерин эң дүргөн шиңгээдиңер!
71. Химия үлөтүрүнүң амылдачылары! Улустуң хөрө-лөп барааннарын бүдүреринге химиктиг продуктуларын бүдүрүп унаадырн көвүдөр болгаш шынарын бекти-дөр дээш демисеңер! Көзүң амыл-агыга минералдыг хими-калдарың болгаш үнүштөр камгалалың чепсентерин хөгжү беридер!
72. Совет геологтар! Бистиң Төрөз чуртувустуң чер иш-тиниң эгээртенге байлалктарын дүргөн амыдыңар!
73. Хөмүр даш үлөтүрүнүң амылдачылары! Хөмүр даш тывыжын көвүдедиңер, ооң бот-үндөз чигидер! Даг тех-никазын эң амыткыңар!
74. Совет туугунуңар! Туугу амылдачылар! Темпирлерин болгаш шынарын бектиңер! Хөмүр даш болгаш кады бузур-луге, чуртталга, коммуна болгаш култура-амыдырал ту-дугларын ажылгалга дүргөн кириңер!
75. Туугу материалдарының үлөтүрүнүң амылдачылары! Туугу материалдарын, кылыгыларын болгаш конструк-цияларын бүдүрерин көвүдедиңер, шынарын бектиңер!
76. Ыш, целлюлоза-саазын болгаш ыш болбазырадыр үлөтүрүнүң амылдачылары! Чуртка бекти шынарың хей ыашты, мебельни, целлюлозаны болгаш саазынын берз-ликер!
77. Чий, аш-чем болгаш эт-сүт үлөтүрүнүң амылда-чылары! Улөтүр болгаш аш-чем барааннарын бүдүрерин көвүдедиңер, асортиментизм экинжидер, шынарын бе-диктер!
78. Балык үлөтүрүнүң амылдачылары! Балык туда-рын көвүдедиңер, балыктан ылыр продуктуларын шына-рын экинжидип база бот-үндөз чигидер!
79. Транспорттуң амылдачылары! Транспортту амгы үе-ниң техниктиг хөрөсөлдөрү-биле дөриңер! Чүштерин чеди-рериниң хуусаазын кызырыңар, сөөртүлгениң бот-үндөз чигидер, пассажирлерин эңи хандырыңар!
80. Харылзаалар амылдачылары! Харылзааның хөрөк-сөлдөрүн хөгжүдүп база сайзыраңгайдыңар! Чену ханды-раын экинжидер!
81. Совет Эвилелинин ажылчы чоннары! Колхозтарны болгаш совхозтарны экономиканын хөгжүдөр болгаш бы-жыгыр — бүгү партияның, бүгү улустуң хөрз! Көзүң амыл-агының улам ыңай хөгжүрү талазы-биле СЭКП ТК-ның мөт Плениумуң амылдап ылганы сөңгарлаттын-мас хемчеглерин амыдыралга боттандырыңар дээш чүткүлүг демисеңер!
82. Чер болгаш мал ажылының продуктуларын бүдүрер-ин болгаш күрүмгө садарының планнарын чедишкениң

күүсеткен көзүң амыл-агының амыл-ишчилеринге алдар болгаш хүндүткел!
83. Колхозчулар, совхозтар амылчылары, көзүң амыл-агының туснай эртемниңер! Мал болгаш чер ажылының културалын бектиңер, эртемниң чедишкениңерин болгаш мурнакчы дүржүлганы бүдүрүлгеге мөңгө чокка нептередиңер!
84. Колхозчулар болгаш совхозтар амылдачылары! Көзүң амыл-агың продуктуларын бүдүрерин көвүдедиңер, күш-ажылдык бүдүрүлгүлүүн бектиңер, колхоз болгаш совхоз бүдүрүлгү орулгалыг чорун чедип алыңар!
85. Көзүң амыл-агының амылдачылары! Органиктиг болгаш минералдыг химикалдарың эңи амыткыңар, кө-дөз амыл-агың култураларының дүжүтүлүүн бектиңер!
86. Колхозчулар болгаш совхозтар амылдачылары! Ни-итиниң мал ажылын хөгжүдүңер! Мал чеминиң баазын бы-жыткыңар, мал чеминиң эң амыткыч амыткыңар!
87. Эр, хөрзөмөн колхозчулар! Никитиниң амыл-агының быжыглар! Көзүң амыл-агың артелиниң хөртерин эрге-леп башкарыңа идепкейлиг кириңер!
88. Колхозтарны болгаш совхозтарны механизаторлары! Көзүң амыл-агың бүдүрүлгениң нөдүрлүүшкүнү дээш де-мисеңер! Техниканы эңи өөрениңер, бүдүрүлгүлүүг амыл-лап база кириңер!
89. Көзүң амыл-агың эртемниң амылдачылары! Практиканы чаа амылдачылар болгаш чедишкениңер-биле байлаңгыдыңар, колхозтар болгаш совхозтар-биле сырый харылзааны тудуңар! Көзүң амыл-агың бүдүрүлгенин хөгжүдө-ринге төлөтүп салышкыныңар кириңер!
90. Күрүм болгаш кооператив садының амылдачылары! Садыгы болгаш ниитиниң чеменилгезин сайзыраңгайды-ңар, чену эңи хандырыңар!
91. Хандырылган черлериниң амылдачылары! Совет ижи-лерин хандырыңар бүгү тала-биле экинжидер, оларның не-гелдерин долдуз-биле хандырыңар!
92. Совет албан черлериниң амылдачылары! Массалар ортузунга организачы болгаш ижинизиниң амылды экинжи-дөр! Бюрократизмни үндөзүн-биле узуткыңар, амылчы чоннарың негелдерин болгаш хөрөгелдерин эелден көрүңер!
93. Эртемниң болгаш дээш өөрдилге черлериниң амыл-дачылары! Эртемниң улам ыңай чечетелишкени дээш, техниктиг депшилге дээш демисеңер! Коммунизм үзүңгө төлөтүп туснай эртемниңерин белеткелер!
94. Мурнакчы совет эртемге алдар!
95. Космиктиг делемдерин шигээдип алырыңа чаа кы-зыгарларны амыткан совет эртемденерге, конструкторлар-га, инженерлерге, техниктерге болгаш амылчыларга алдар! Эрес-маадыр совет космонавтарга алдар!
96. Литератураң болгаш уран чуулуг амылдачылары! Чогулаарың партияң болгаш улусчу чорун, бекти идея-ли болгаш уран чечен мергежилди дээш демисеңер! Со-вет улустуң маадырлыг хөртериниң өндүрүлүш болгаш магалың, коммунисттик идеалдарың тиилелгези дээш деми-селди тода көргүзүңер!
97. Парлаңганың, радионуң болгаш телевидениениң, ном унаадыр черлерин болгаш култура-чырыдышкың албан черлериниң амылдачылары! Марксизм-ленинизмниң, совет патриотизмниң болгаш пролетарий интернационализмниң өзүңгө амылчы чоннарың кижиңер талазы-биле партияга идепкейлиг дуузалашыңар!
98. Улус чырыдышының амылдачылары! Уругларны өөр-едириниң хөрзөң сайзыраңгайдыңар, оларны угаан болгаш шыдал талазы-биле дадытырыңар, өзүп оор салганчыларын күш-агылга ынак кылдыр, коллективизмге, коммунизмниң хөрзөгө беридерин чорукка кижиңидер!
99. Медицина амылдачылары! Чурттакчы чонну ханды-рың экинжидер! Медицина эртемниң эң чаа чедиш-кениңерин практиккага нептередиңер! Совет кижиңиң кады дээш демисеңер!
100. Бистиң бүгү улусчу социалистг чуртувустуң дел-гезин! Совет социалисттик демократия чуртунуң амыл-агы, чурттуң хөртерин башкарыңа амылчы чоннарың идепкейлиг өзүп турзун!
101. Коммунизмниң школазы—совет профэвилелдер дел-гезин!
102. Коммунизмниң инициалдыг идепкейлиг тургузуучула-ры—совет хөрзөмөннөр делгезин!
103. Ие-хөрзөмөн кижиге, уругларны кижиңизинизинге, бү-дүрүлгеге болгаш амыдыралга мөңгө чон амыл-ишчиге алдар!
104. Күш-ажылдык болгаш дайынчың хоочун кижиңер! Чурттуң нитилел-политиктиг амыдыралыңа, совет улустуң революшчу, дайынчы болгаш күш-ажылчы чачылдарыңа аныктарың кижиңиздеринге улам идепкейлиг кириңер!
105. Коммунисттик партияның шыңчы дуузалачы болгаш кур күжү—Ленинчи комсомол делгезин!
106. Оолдар болгаш кыстар! Билиглерни кызымактай шим-гээдип алыңар, коммунисттик өзү-биле амылдаарыңа болгаш чурттарыңа өөрениңер!
107. Алдарлыг совет аныктар делгезин!
108. Пионерлер болгаш шалалчылар! Эңи өөрениңер, күш-ажылга ынакшыл, ону хүндүткел! Ленинниң хөрз дээш, коммунизм дээш идепкейлиг демиселчилер болуруңа белетке-никер!
109. Коммунистер болгаш комсомолчулар! СССР-ге комму-низмни тургузар дээш бүгү улустуң демиселчиңиз аванга-рыңа туржуңар!
110. Коммунизмниң эрес-дидим тургузуучу, чер кырыңа тайбың болгаш бүгү кижиңерин аас-кежин дээш эрес-маа-дырлыг демиселчи—улус совет улуска алдар!
111. Партияның болгаш улустуң бузулбас улуг чыгыс эви делгезин!
112. Совет Социалистг Республикаларың Эвилели дел-гезин!
113. Бистиң төрөз Совет кааазы делгезин!
114. Ленинниң тургусканы, Совет Эвилелиниң алдарлыг Коммунисттик партиязы делгезин!
115. Бүгү улустарга Тайбының, Күш-ажылды, Хосталга-нын, Дем эргени, Ачы-дуңманың өзүң болгаш Аас-кежин-ти чер кырыңа баатырлар турар коммунизм делгезин!

Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиязының Төп Комитеди.

Ам үеде кыштагылашкын хушунуң аң чугула айтырымы, ону манадыр ужуз турбас, бөгүн-даа, даарта-даа бүгү олардын хар дүй аяа хонну аларган. Ичкан колхозтарын, совхозтарын бүгү малчылар кызгандар кыштагылашкын көжөр апаар. Хар чатган соода соок катат эгелер болганда, малчыларнын боттары септеттинген азы чаа туткан бажынарга олурар, оларнын ажаап турар малы белеткеттинген кажааларга кирер ужурут.

Айтырыг ындыг болганда, ам кыштагылашкын бүгү белеткек доозулган, чүткө хар чаап, суг-сугат үнерин манап олтурар ужурут. Ичканда-даа ам үеде республикада ынчаар белеткенип алган колхозто, совхозто тыяры берге. Манга Бай-Тайга районун чамдык хойжу бригадаларынын төптеринге бергаш, кара-биле көргөн баа ужурашкан хойжулары-биле беседда билген чүүлдерин бисти кайтатпа, дүвүрөтөс аржако болган. Хойжулар саван бөлүп кажаалаар, мал чечирин кыштагылашкын сөөртүп чедирер ажалдарын чорудуп, чамдык черлерде бызачылар чаа кажааларын тудуп турар. А эрги кажааларын, чурттага бажынарнын, кызыл булуңдарын, чунар бажынарнын септелгенин чорутуунаа, чазын көжүп чоруткан соода кол дөгөн болулаар.

«Тээли» совхозун Бай-Тал салбырынын Дашты-Тейде №1 хойжу бригадасынын төвүндө чаа кажаа тудуп турар боордан аңгыда, идаа еске чүтү-даа кылдырмаан. Чангыс аай төвөндө-бүтүр кылган ийн аай иштин чурттаар бажынын септелгенин чорутуунаа, шуткалардан мал-жанын чорудуп, сөктүп башып, тектүп турар, драккалары көгүп, чамдыктарын чорудуп келгилең, шалаларынын арам шараар, экитери чыгылат-тынмаан, печкалары урелик. Ол бажынын бир талазын хой тарып боодар пункт кылдыр ажалган турган, ол салырга бузук палта шыдап турганы-биле бажынын иштин каартын каапкан. Шынарлыг тузуну кылмып алгаш, ону улам экижидерин улуу, «тее» дывылаан чүве деп» деп улустун үнерг чугаазы ышкаш, үен-даан байдалга киргени ол-дур. Аңаа кижилер чурттаар болгай, а канчап чурттаар деп айтырыгны боодаа чогуур.

Ол бригаданы төвүндө чунар бажынын, улуг эвес-даа болза септелгени кылдырмаан. Эрги хой кажааларын кышкы көрженин хевээр. Чаа кажаа тудуп алгаш, ону ажылабас-даа болза, оок көрженин-дөөн кургадып ажылабас болза чүү дээр.

Ол салбырын Туралыг деп черде №2 хойжу бригадасынын төвүндө чаа кажаа тудуп турар боордан аңгыда, бар тудугларын септелгенин чорутуунаа.

Хойжу бригадаларын төптери мындыг турла, хойжуларын идаа-минда тус-тус кыштагылашкын байдал оон дора.

Малчыларнын ылангыя кышкы үеде чурттага бажынары-биле хандырар деп айтырыг ол салбырда шуут шиттирелтиингиз деп чугаалап боуур. 60 хире кыштага 14 саныг чурттага бажыны бар. Оларнын чамдык бажыны өн тура-даа хонну деп, малчынар чугаалажып турар. Ичканган малчыларнын кол-ла нуруузу өлгөргө кыштар.

Бир эвес тускай комиссия хынап көр болза, «Тээли» совхозун №3 салбырында кыштагылашкын шуут белең болган деп хулээп алдынар кыштаг чегей боор деп сезиледе черде ажырабас. Ам үеде ол салбырда малчыларнын кол нуруузу мал уреш чирген ситенерин болгаш көк суланы кыштагылашкын дажылап турар, а кыштагылашкын кымыр ажыдаарны аңаа кеме бергеш, удур кылдынар деп бодал туралар.

Ол салбырда бо чылын чаа тургускан аныяктарын хойжу бригадаларын кыштагылашкын белең эвес, кажааларын септелгенин, чаартып тудуурун чаа чорудуп турар болгаш аныяк хойжулар чамдык хундеринде аныяктарга үнмей, органиас чогуу көргүзө бээрлер. Оларнын 9 кыштагылашкын чурттага бажыны чок.

— Ша-үе бо хире орайтап келген, бо күстүп бисти «манап турары» кайтамчы чүве. Бир эвес ам хар чаап, кыш дүжүп келсе, ат болган бис — деп, хойжу бригадаларын бригадирин аш М. Мукайлынын дүвүрөп чугаалааны-биле черек кырында байдал дүжүп турар.

Коп-Сөөктүн Тейлер аразына хойжу бригаданы төвү кылдыры-биле үшдөт чылдар. бурунгаар тудуглар кылган. Ону ам аныяктарын хойжу бригадасынын төвү кылдыр деп шиттирелтиингиз. Идаа ийн аай иштин чурттаар бажынын септелгенин чорутуунаа, шуткалардан мал-жанын чорудуп, сөктүп башып, тектүп турар, драккалары көгүп, чамдыктарын чорудуп келгилең, шалаларынын арам шараар, экитери чыгылат-тынмаан, печкалары урелик. Ол бажынын бир талазын хой тарып боодар пункт кылдыр ажалган турган, ол салырга бузук палта шыдап турганы-биле бажынын иштин каартын каапкан. Шынарлыг тузуну кылмып алгаш, ону улам экижидерин улуу, «тее» дывылаан чүве деп» деп улустун үнерг чугаазы ышкаш, үен-даан байдалга киргени ол-дур. Аңаа кижилер чурттаар болгай, а канчап чурттаар деп айтырыгны боодаа чогуур.

Ол бригаданы төвүндө чунар бажынын, улуг эвес-даа болза септелгени кылдырмаан. Эрги хой кажааларын кышкы көрженин хевээр. Чаа кажаа тудуп алгаш, ону ажылабас-даа болза, оок көрженин-дөөн кургадып ажылабас болза чүү дээр.

Ол салбырын Туралыг деп черде №2 хойжу бригадасынын төвүндө чаа кажаа тудуп турар боордан аңгыда, бар тудугларын септелгенин чорутуунаа.

Хойжу бригадаларын төптери мындыг турла, хойжуларын идаа-минда тус-тус кыштагылашкын байдал оон дора.

Малчыларнын ылангыя кышкы үеде чурттага бажынары-биле хандырар деп айтырыг ол салбырда шуут шиттирелтиингиз деп чугаалап боуур. 60 хире кыштага 14 саныг чурттага бажыны бар. Оларнын чамдык бажыны өн тура-даа хонну деп, малчынар чугаалажып турар. Ичканган малчыларнын кол-ла нуруузу өлгөргө кыштар.

га кирген бажынары ол хевээр туруп бергени ол-дур — дили.

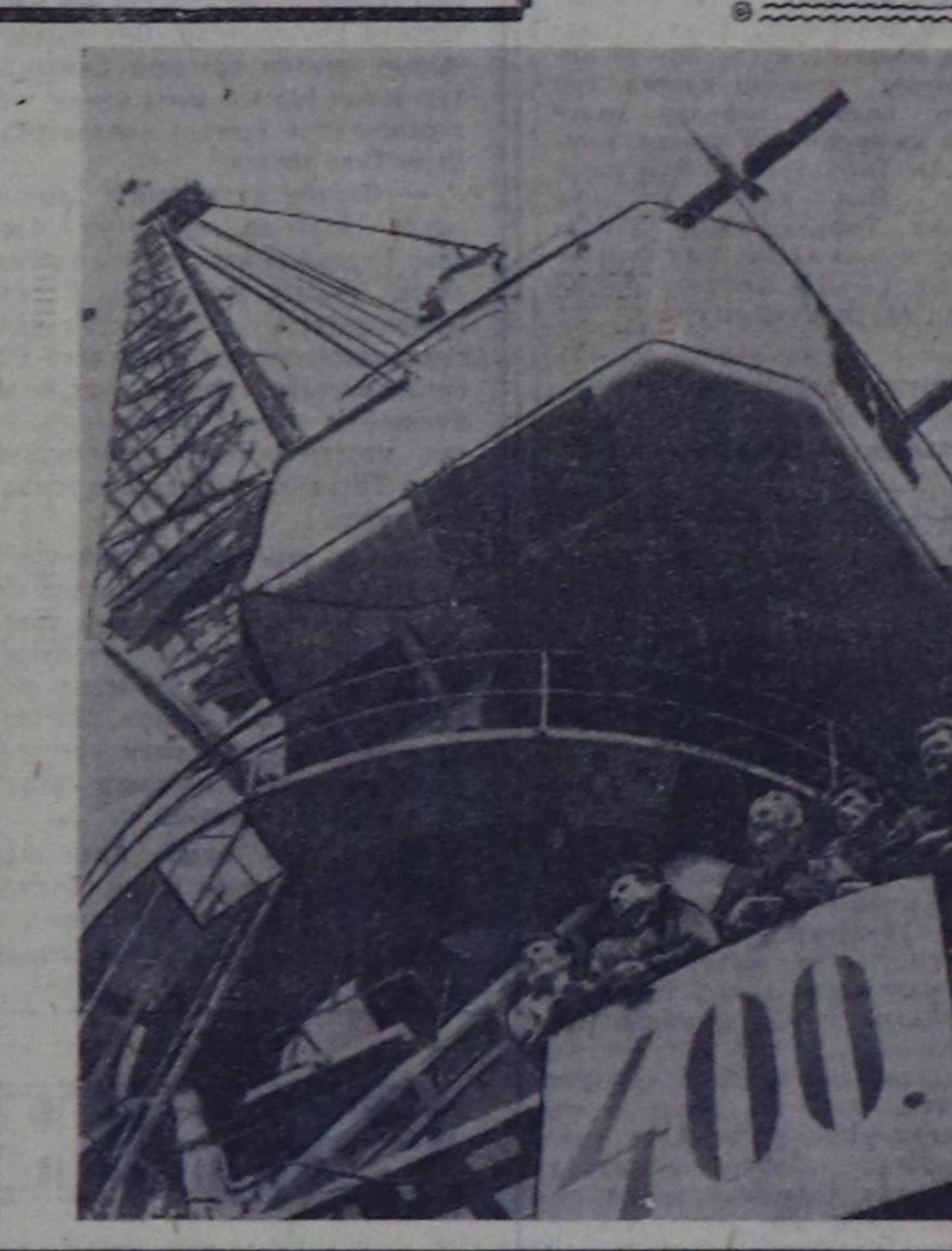
Бо чижетерден ап көөргө, «Тээли» совхозун, «Мурадагы» колхозун малчыларын кыштагылашкын шуут белең эвес-тир. Ажыла-агыларын дүртүчүлүгүнүн, мал ажылаанын тускай эртемдеринин, малчыларнын боттарынын чылым чок, оожургалдык байдалын кыш манабас болгай. Шагын шаа келген эргилдезин кым-даа доктадып шыдабас!

СӨКП обкомунун У пленумунун доктаалын күсүлдер, малчыларнын чурттааларын экижидер деп элден үненип иштинде шууталык, ону-мону кылдырыс деп келсе-даа, черек кырында ук ажыл иракта чедир шиттирелтиингиз-дир. Бир эвес малчыларнын бажыны-биле хандырар дээр болза, бо айтырыгны баштап холга алып черек. Эвөөш-даа болза бажыны кижилерин чурттаарына таарымчалык, кыштын соогунда чаш ажы-төлдүг өг-бүлелерин сатып-сеткилгенин оожургалдык, иштин дери, культуруг чурттаарына кижилер сонуургалык болур-кылдыр кылза чогуур.

Бир-таа малчыларнын кол нуруузу өлгөргө чурттап турар болганда, эгелерин бажы септилер черек. Бай-Тайганын аалдарына баарга, наа, ханаан чаа, сатып кылды-биле септеттинген, демги малчыларнын холуп турар бажынарында канчап-даа дээр өлгөргө бар-да. Ичканда-даа мындыг өлгөргө эвөөш. Идыг болганда, өгнү экижидерин айтырым база кадарза чогуур.

Белеткөө мал чечирин камгалап, сөөртүп алза-да, кыштаг кажааларын көжүп баргаш-даа кылмып алгай-ла дээр чугаалап база бар. Ол шын эвес. Бо бүгүгү катат хаара чорудуп, дүжүт ажаап алышкынине чүштү салып турганын ышкаш, кыштагылашкын белеткелгенин күштү мобилизастарын чугула. Кыштаг буруунун белеткелгени тускай комиссия хынап көр ужурут.

М. ЛЮДУП,
«Шыныг» тускай көрр.

Акы-дунма социалистиг чурттарда

БЭДЧ-НИН КОМИССИЯНЫН ХУРАЛЫ

БУДАПЕШТ. Бот-бодунга Экономитиг дузалажыла Чөвүленин (БЭДЧ-нин) ажаа-сан-хөө айтырыгнын талазы-биле доктаамал комиссиянын ээлчегиг хуралы болган.

Экономитиг нады ажылажыла банкынын устав 8-узгаар хөргөзүлгүн чамдык кезин тургузар болгаш ажылаар айтырыгнын талазы-биле сумен комиссия хулээп алган, а ол ышкыш БЭДЧ-нин нежигүннери чурттарын аразына чамдык санжыгаларын чуртун сайы-раңгайжылар дугайында айтырыгны чугаалажып көргөн. Комиссия 1966 чылда бодунун ажылаанын планын база башылаан.

ЧАА ДЕМИР ОРУК ДООЗУЛГАН

ПРАГА. Чехословак-совет чыгыштардан чөөн-словак металлургия комбинатында чедир демир орук туудууга сөөлүг рельефтерин элтеп салырын дооскан. Туудуугу 582 хундерде чорудуп келген. Узун дурту 90 километр кире чуруна ол үненик дургузунда беш миллион кубометр амыг дооруракты урган болгаш он-он муң тонна үрмөктөөн дашты төккөн, 120 көвүрүлгени туткан.

Чад демир орукту 1966 чылдың май 1-де ажылаалга бүрүнү-биле дужаар деп турар.

БЕШ ЧЫЛ ПЛАНЫ КУУСЕТТИНГЕН!

УЛАН-БАТОР. Моол Арат Республиканын медээ ажыл-агыйын ажылаачылары ушкы беш чылдың куш-ажылы чыл демделгенин алдарыг арынны бижип кирген. Мал ажылын хажыгудер талазы-биле беш чыл планы куусеттингенин парлага дыйнадып турар. Баштайгы сан-медээлер-биле алырга, бо чылдың төнчүзүндө МАР-га 23,7 миллион баш мал турар.

Чуртта тарыла шөлдер база дымна калбарган. Ам 493,8 муң гектар четкен, ылавылаарга 1960 чылдың-биле деңизге ийи катал өскөн. Бо үеде чурт бодунун таразы-биле бүрүн хандыртынып турар.

СОВЕТ ГЕНЕРАЛДЫН АДЫ-БИЛЕ

ВАРШАВА. «Павел Шыдык» деп суднога тук азарынын эзулалы Глыны портка болган. Ол суднону Совет Армиянын Шешинин хостар дашып тучуушкунураа өлгөн генералын ады-биле адаан. Ун судно 9 муң тонна кире чүктү сөөртүп. Польша садыг флотунга ажылаары-биле кылган ындыг баштайгы суднону «Генерал Рахимов» дээр.

СОВЕТ АВТОМОБИЛЬДЕР ДЕЛГЕЛГЕЗИ

БУХАРЕСТ. Совет автомашиналарын көмүп чоруур делгелгези доозулган. Аңаа делгезин чини болгаш чүн автомашинанын румин найысылалдык чуртагачыларын улуг сонуургалын болдурган. 1966 чылда Румыниянын Социалист Республикасына совет автомобильдерин бээр дуушканга көрөлөр чарыган.

Бо делгелгени Польша, ГДР-ге, Чехословакияга, Венгрияга, Югославияга болгаш Болгарияга оок мурнунда база көргүскөн.

(СЭТА).

Профэвилелдеринин VI Бүгү делегей конгресинде

ВАРШАВА. Профэвилелдеринин Бүгү-делегей конгресинин төлөөлери октябрь 21-де ВЦСПС-тин секретары П. Т. Пименовту чугаазын ычкан. Совет профэвилелери Африка, Азия, Латин Америка чурттарынын акы-дунма профэвилел организациялары-биле найыралын болгаш эп-сеткил каттыштырылажынын харылаадырын пролетарж интернационализмниң принциптеринге таарыштыр хажыдуу турар деп, оратор меделгиз. Имперализмге болгаш колониализмге уду, тайбын, демократия, социал депшиде даш демиселге бүгү чурттарын болгаш динтерин улустарын чангыс эвин быжылаары—бүгү-де депшидегил профэвилел шимчөөшкенин бирги чердегил интернационалчы хулээлгез болур. Бүгү-де революсту күштериниң сырый каттыжымшыкы—имперализмге уду оларын тикелдеринин үнденин-дир—деп, ол чугаалаан.

Цейлонун профэвилелдеринин

Контрестия төлөөлери ревизия комиссиянын ителгенин ычкан, оок ажылын башлашкынаары аажок хой нуруу-биле чүүлүгүзүп көргөн.

Оон соода профэвилелдеринин Бүгү-делегей федерациянын чингине чөвүленин болгаш куускумун сыйлаан. Чингине чөвүленин баштайгы хуралыга Луи Сайянын профэвилелдеринин Бүгү-делегей федерациянын чингине секретарына ба-за дагын чангыс үн-биле сонган.

(СЭТА).

Сессия болгаш конференция доозулган

АКЕРА. Африка чангыс эл органи-зациянын киржигилери чурттарын министрлер чөвүленин сессия-да бодунун ажылы дооскан. Африка чангыс эл организациянын киржигилери чурттарын күтүлгелер болгаш казактар баштыкларынын Ассамблеянын хун айтырыгларын сессия чугаалажып, хулээп алган. Хун чуртумула 22 айтырыг кирген.

ДЖАКАРТА. Даштыкы шериг ба-заларын чок кылдыр даш конфе-

(СЭТА).

Индонезияда болушкуннар

НЬО-ПОРК. (СЭТА). Октябрь 21-де Индонезиянын министрлер кабинети президиумунун хуралы Джакартага президент Сукарнону даргалажыны-биле болуп өрткөн. «Сентябрь 30-нун шимчөөшкенин» хамаарылажы кижилерин бодунун чыгыргазында турар албан черлеринден аптап арылаар дугайында айтышкыны бүгү казак органдарына болгаш министрлер кабинетинге ол хуралга хулээп алган шиттирлери баулар берген. Ол шимчөөшкенин кирешкен боор деп сезилеттирген кижилерин казак албан черлеринде ажылаан түр чайлаар, а сентябрь 30-де болушкунураа кирешкен чингенин чок кижилерин ажылаан үндүрер ужурут.

Венгриянын Будапештиде судно туудууну болгаш кран заводу даштыкы чурттардан хей-хей чыгыларын кууселип турар. Бүдүрүлгенин ажыл-шымчылары чокта болушкунунаа демделгез. За-вод 400-кү кранын кылып үндүргөн. Ону Совет Эвилелгенин чору-лары-биле белеткеш.

Фото МТ—СЭТА-ым.

Мурнуу Вьетнамда дайын чорудулганы

НЬО-ПОРК. (СЭТА). Мурнуу Вьет-намдын Плейку районунда кадыг-дошкун туучушкуннар ийги хунде урдулчулар турар.

Хосталта армиянын дайынчыла-ры америк болгаш чалча шериглериниң тускай лагерин миномет болгаш еске-даа боолар-биле бооларын ур-гүлчүлөшкөн. Чер кырында шериг-лерге дузалажып кылдыр келдирткен америка самолеттар Хосталта армия-зынын лагерьге халдап турар ке-аектеринге уду 100 ажыг ужу-лушкуну кылган. Америк болгаш чалча шериглер улуг когараларга таваржып турар.

ЛОНДОН. (СЭТА). Мурнуу-вьетнам патриоттар Мурнуу Вьетнамдын согу талазында сайгон шериглерин ийн танымыл черлеринге халлаш-кыны кылган. Рейтер агенттелин Сайгонда корреспондентинин ыч-надында билдигени-биле алырга, ол идап халлашкыннара Хосталта армиянын дайынчылары өк-чөм-экитиг складыг буза тевискен.

(СЭТА).

РУБЛЬ — ДУЗАЛАКЧЫ БОЛГАШ КОНТРОЛЁР

СЭКП ТН-нын сентябрь Пленуму улөтпүрүн эргелеп башнаары-нын чаа организастыг тургузуун тодараткан, бугурулгын план-наарын кижилеринге болгаш экономитиг илгир берилишин сайы-раңгайжыларынча ууланган хемчеглерин башылаан. Улөтпүрүн хө-жүдериңге кире чазилерин ролон бедирерине база Пленумун шиттирелтиингиз улуг кичизегин салган. СЭТА-нын корреспондент-и В. БЕЛЛЕВ он-биле холбаштыр даразындагы айтырыгларга ха-рыы бээрин ССР-нин Курбанкынын баштаар черинин даразы-нын бирги оралакчызы В. А. ВОРОБЬЕВТАН дилзэн.

Улөтпүр бугурулгелеринин ажылаанын кире чазилерин сая-дарыгын дугайын чугаалап берип көрүр.

Күрүне банкызы улөтпүр бугурулгелери-биле чээди болгаш санажыла харылаадалыг. Кур-банкынын чээдилерин азы оок еске-даа ачы-дузалаан ажыла-вайн турар чангыс-даа завод, фабрика чок. Завод чиг-этти, ма-териалды, олар чүдүлү салып ап, продукцияны белеткеп турар — бугурулгелер чорудулажынын ол чадаларына банкынын чээдин кирип турар. Продукцияны белеткеш, хергелечилерге чору-дуптарга, бугурулгенин төлөлек-чиз чангычтыга чорудуп берген кылдыларынын орун алыр дээр, счелүн тулуп алган банкыга че-дип келир. Ажыл төлөвирин алы-рын, бюджет төлөвир кылдырыс база-ла банк дачыштыр кылыр. Курбанкынын киржилгези чокка сан-хөөнү чангыс-даа операция-зы кылдымас.

Бисте банк болгаш бугурулгелер согулаларынын аразында чору-дээр чок. Социалистгик экономи-каны чөжүдериңге, коммуни-стич материал-техниктиг базанын тургузарына илдепкейлиг илгир бээр банкынын кол согулажы,

Ол дээрге чээдилерин эң-не дээштик болгаш ажыг хевир-леринин бирээни-дир. Чээдилер, банкы баарынын мурнунда бугурулгелерин тускай эртемни-лери непертерип кылдыр санал-даттыгын сайыраңгайжыла-ларын экономитиг ажыны мак санап, оларын орун тургузуу алырынын хуусаазын тодаргайлап ап турар. Эрткен чылын мындыг чээдинин рубль бургузунга 1 рубль 03 копеек немелде камнала ал-дыган. Узутун хергелел ба-ранынын бугурур заводтарга болгаш фабрикаларга чээдилерин хемчөөлү урдулчу немей өөр.

Чер-черин чиг-өзүндө бараан-нар бугурурн көвүлдеринге ол чээдини көчүтүп холбак ажылгап турар болгаш эң-не ажыктыгларын бирээни болуп турар. 1964 чылдын дургузунда мындыг чээди-лерин рубль бургузунга 5 рубль 33 копеек немелде про-дукциянын бугурур. Чер-черин чиг-өт курлавырларын билдир-гиз, ажыл-агыйы ажылаанынын амызын ол продукциянын хей кезин белеткеш.

СЭКП ТН-нын сентябрь Плену-мунун соода улөтпүрүн чээди-лендеринин практиказына чаа чүчү кирип туралы?

Партия биле казак Курбанкы-нын мурнунга улам чугула согула-галарын салган. Бугурулгенин хөжүлгелерин илгир дээр дээр чээдини калба-биле ажылаар, ол черде бадыталдык болгаш чо-гумчалык-даа.

Бугурулгелерин ажыл-агый, сан-хөө ажыл-чорудулажынын түнелдеринин хамаарыштыр оларга чээди бээрн тус-бургу-ле мак көрүн Курбанкыга санал-

1966—1967 чылдарын дур-гузунда бугурулгелерин акша-хөргөзүлгелер бугу-де хергеленин чээдилеринин дуржулажынын чорударын Курбанкыга чөпшө-рөөн. Ол чүд дээр, планын ооналгалар-биле көрдүгөн согула-галарын кууселиринге банкынын чээди хөргөзүлгенин калбак ажы-лар арганы бугурулгелер алыр дээни-дир.

Продукцияны сайгары улөт-пүрүн бугурулгелер бугурулгенин ажыл-чорудулажынын кол көр-гүзүлгелерин бирээни болу бээр. Оон-биле холбаштыр бистин чээди алычкылажынын төлөвир бол-гаш санажыры сагыла-чурумун экижидеринге ууланган элөөн хей чечилерин боттадылар. Сан-хөө харылаадаларына сагыла-чурум онза чугула ужу-дузалажы. Про-дукцияны чорудуп бергеш, завод оок акшын албаан дилик. Ол чүд дээр, сайгары планын оок куусетпээни ол болур, мындыг болганда, орулга албаан-дыр, а оон ужурунда бодунун фонду-ларын база тургузуу шыдавайн баар. Мындыг байдалын уржуу кижилерин билдирт.

Алган продукциянын орун-ей-шаанда төлөөр дээр салып алычкыларын харысалажып бейлер талазы-биле чамдык хем-чеглер көрдүгөн. Ичканда-даа сан-хөөнүн түр бергедээшкенин уламылан төлөвир саа-лаан таварылаа, продукция тө-лөөр чээдини салып алычкыларга тыпсырын Курбанкыга чөпшө-рөөн.

Өгөс бугурулгелер коллектив-теринге хамаарыштыр бодуну ке-рөөлгү хулээлгелерин ак сеткил-лук кууселерин кылдып турар-ларга ол улуг дуза-дыр. А боду-нун хулээлгелерин уржидерин чээди дээр хуулар төлөөр болгаш төлөдгө саалаткан дээр бейткен

хемчөөлгө хөө төлөөр апаар. Продукциянын пландан ажы-курлавырларын чымылган дээр бугурулгелерин харысалажыс база өөр апаар. Чээди дээр олар база бейткен хемчөөлгө хуула-рын төлөөр.

Капитал туудушкуну акша-ламырарынын хевирлеринге бол-гаш аргаларына улуг өскер-лишкенин бээр. Шаанда ол ажылаарын нургулайында-ла бюджет акша-ламырарынын-биле кууселип турган. Ам бугу-рулгелерин чарты деринин бол-гаш тударын Түдүт банкынын чээдилерин куусели-биле чору-лар. (Бир эвес бугурулгелеринге чору-лаа кирген үнденин сонгаар беш чылдын дургузунда аңаа үн-ген чаргалдын орун тургусту-нуп келир болза мындыг болур). Акша-ламырарынын мындыг чуртуму чангычтыга болгаш ту-дугуларга сан-хөөнүн өргөжөк чугула негелелерин тургузуу-турар. Даскан ажыл-херек дээр оларын харысалажы ол база бейлер. Бугурулгелер чөвүл-лүн өргөлдө хөргөзүлгенин чет-пестерин доозуп алырын чөвү-румунга база чугула өскерле-лерин кирип турар. Чангыс сөө-биле чугаалаарга, мурнунда ыш-кан Күрүне бюджетинге көрүп алгаш, аңаа олурар чүве турба-тыр, мындыг болганда бугурулгелер чымылган ажылажы дээр билдирт. Сааралыг ажыла-аар апаар-дыр. Бугурулгенин бодунун өргөлдө хөргөзүлгенин чөвүл болза, аки күжүгүн, бугу-рулгенин эде тургузар черек. Ы-ндыг эде тургузушкуну Курбан-кы чыл чедир хуусаазыг чээди-нин бээр. Ичкандажы бугурулгелер чээдин, бир эвес банкынын эконо-мистерин бугурулгелер сайы-раңгайжылар турарында четпес-терин чылдаганынын чалызы

талазы-биле төлөвлеттинген планын боттунга бугурур бол-за, ам берип болуру черде билдир-гиз. Кым-даа акшын аңаа бер-бестир ийин. Акша саналга мыак болгай!

Банкынын ажыл-агый-биле чээди харылааларын сайыра-гайжыларынча ууланган еске-даа чамдык хемчеглерин база көрүп турар. Бугурулгелерин ажыл-агый, сан ажыл-чорудулажынын экижидерин ол бугу чаагай са-дарын чедир.

Чээдилериникин азып турар хемчөөлү Курбанкынын ажыл-чорудулажына улам-на тодаргай, азыр болур чорукту негеп бедир чугаалап. Улөтпүр бугурулгелерин чээдилеринин чуртумун сайыраңгайжылар, билдирт болгаш чангыс аай болулар дээр Курбанкынын баш-таар чери чөгүр ажылы чорут-кан. Ам-даа хейнү кылдыр апаар. Азырлаа аайы барымдалар прин-цип бугурур улөтпүрүн өргөлөп башкаарын эде тургузар банкынын бугурулгелер-биле чээди-санжыла харылааларына база чогуур өскерлишкенин кири-рин негеп турар.

Курбанкыга улуг коллектив ажылдап турар, оларын аразы-ла 75 муң кижик экономика тала-зы-биле дээр болгаш ортук эконо-миз кижилер болуп турар. Ол коллективтин бугу кечигитерин мергелдирт, боттарынын хөргө-жи билер кижилер-дир. Улөтпүр-нун улам ийилги хөжүлгелер дээр демиселге ам оларын рол-дээр апаар. Ичканган СЭКП ТН-нын сентябрь Пленумунун шит-тирлерин аммыралаа дугайы болгаш эң дээр боттадылар, чээдин материалдыг бугурулгелер илгир бээрн эң-не дээштик чөп-сө болулар дээр бугу-де чүд-дө-лөри кылдылар.

